

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**«Право в публічному управлінні та
адмініструванні»**

Кафедра теорії держави та права

Статус дисципліни	<u>магистр (вибіркова)</u>
Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Ступінь вищої освіти	<u>магістр</u>
Галузь знань	<u>28 «Публічне управління та адміністрування»</u>
Спеціальність	<u>281 «Публічне управління та адміністрування»</u>
Освітня програма	<u>Публічне управління та адміністрування</u>
Форми здобуття вищої освіти	<u>заочна</u>
Мова навчання	<u>українська</u>
Форма підсумкового контролю	<u>залік</u>
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну	Науково-педагогічний склад кафедри
науковий ступінь, вчене звання посада профайл викладача	https://www.naiu.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-teoriyi-derzhavita-prava/zagalni-vidomosti/sklad-kafedri.html
Контактний тел.	Телефон (044) 245-24-69, внутрішній номер тел. 11-25
Електронна адреса	k001@naiu.kiev.ua
Консультації	Очні: <i>(відповідно до окремого графіка кафедри)</i> Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00
Сторінка навчальної дисципліни на офіційному вебпорталі НАВС	https://dn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=1638

Стислий опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Право в публічному управлінні та адмініструванні» викладається в межах підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» і передбачає опанування теоретичних та практичних аспектів функціонування права в системі публічного управління та адміністрування, конституційно-правової організації і правового статусу органів публічної влади, сутності інших юридичних явищ й процесів, пов'язаних із нормотворчою і правозастосуванню діяльністю органів публічного управління та адміністрування.

Метою навчальної дисципліни є підготовка фахівців з публічного управління та адміністрування, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування.

Тривалість. Вивчення навчальної дисципліни здійснюється в обсязі 90 годин (3 кредиту ECTS).

Форми та методи навчання. Очна серія лекцій, семінарських і практичних занять, самостійна робота здобувачів. Здобувачі мають змогу отримувати індивідуальні консультації. Під час сесії формат очний. Можливий дистанційний (on-line, Moodle) та змішаний формат проведення лекційних занять, поточного та підсумкового контролю.

В процесі навчання використовуються: словесні, наочні та практичні методи навчання.

Система поточного контролю. Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до програми, робочої програми, силабусу.

Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. У процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної роботи та ін.

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового опитування, аналізу ділових ситуацій) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Контрольне оцінювання може проводитись в усній формі, у формі письмової контрольної роботи та/або тестування (комп'ютерного, письмового).

Контроль самостійної роботи здійснюють шляхом перевірки виконаних завдань на семінарських заняттях, написання рефератів, есе тощо.

Система підсумкового контролю. Підсумковий контроль – контроль навчальних досягнень здобувачів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться у формі заліку. Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому,

розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

Пререквізити: Адміністративний процес, Філософія управління, Концептуальні підходи теорії управління, Нормопроектувальна та правозастосовна діяльність в професійній сфері, Публічне адміністрування.

Постреквізити: Забезпечення законності в публічному управлінні, Відповідальність в публічному адмініструванні, Регіональне публічне управління та самоврядування, державне та муніципальне управління.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
– знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень. (ПРН-01);	здатність організувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери (ФК-02);
– розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення (ПРН-02);	здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування. (ФК-03);
– уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи (ПРН-07);	здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування. (ФК-07);
– розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень. (ПРН-11).	здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування. (ФК-09); здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції. (ФК-10).

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-01);
- Здатність розробляти та управляти проектами (ЗК-03);
- Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і

культурний рівні (ЗК-04);

– Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології. (ЗК-05);

– Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-07).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ступеня вищої освіти магістра повинні:

знати:

- загальні питання аксіології права;
- критерії розмежування публічного та приватного права;
- загальні питання конституціоналізму, верховенство права і закону;
- демократичні засади діяльності органів влади;
- конституційно-правову організацію публічної влади;
- взаємозв'язки в системі публічної влади;
- поняття, ознаки, структуру правового статусу органів публічної влади в Україні;
- особливості нормотворчого процесу та нормопроектувальної техніки;
- основні функції та принципи нормотворчої діяльності;
- правила нормопроектувальної техніки;
- вимоги розробки проектів нормативно-правових актів публічного управління;
- правові засоби забезпечення законності та ефективності правозастосовної діяльності.

вміти:

- визначати правові ситуації, що потребують вирішення шляхом нормопроектування або застосування права;
- розрізняти правові акти за юридичною силою, наслідками тощо;
- застосовувати правовий інструментарій, необхідний для нормопроектувальної та правозастосовної діяльності в публічному управлінні та адмініструванні;
- правильно обирати засоби підвищення ефективності нормопроектування, правозастосування в публічному управлінні та адмініструванні.

навички:

- використовувати понятійно-категоріальний апарат, теоретичні знання, набуті під час вивчення навчальної дисципліни, для вирішення проблемних ситуацій у сфері публічного управління та адміністрування;
- здатність професійно тлумачити норми права в ході виконання професійних завдань;
- використовувати правила і прийоми підготовки проектів нормативно-правових та правозастосовних актів.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Публічне та	Лекційні, семінарські	Теми рефератів, доповідей:

приватне право в публічному управлінні та адмініструванні.	заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні підходи до розуміння права. 2. Сутність і принципи об'єктивного права. 3. Аксиологія права. 4. Публічне та приватне право в правовій системі України: теоретичний та практичний аспекти.
Тема 2. Верховенство права і закону в правовій демократичній державі як фундаментальні засади публічного управління та адміністрування.	Лекційні, семінарські заняття	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Засади публічного управління та адміністрування. 2. Верховенство права і закону в правовій демократичній державі. 3. Забезпечення прав і свобод людини та громадянина органами публічної влади. 4. Забезпечення прав і свобод людини та громадянина органами місцевого самоврядування.
Тема 3. Конституційно-правова організація, правовий статус і повноваження органів публічної влади в Україні.	Лекційні, семінарські заняття	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенція органів публічної влади: теорія і практика застосування. 2. Громадський контроль діяльності органів публічної влади. 3. Взаємодія органів публічної влади та інститутів громадянського суспільства в Україні. 4. Місцева публічна влада в Україні: правові засади функціонування та розвитку.
Тема 4. Нормотворча та правозастосовна діяльність органів публічного управління та адміністрування.	Лекційні, семінарські заняття	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правотворчість, нормотворчість, законотворчість: аспекти співвідношення 2. Правові акти у сфері публічного управління та адміністрування 3. Особливості правозастосовної діяльності органів публічного управління як особлива форма реалізації права. 4. Нормотворчість як форма публічного управління.

Індивідуальні завдання (курсів, дипломні роботи)

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Право в публічному управлінні та адмініструванні» не передбачено.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

– пакет програмних продуктів Microsoft Office, а саме: Microsoft Word,

Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint та ін.;

– мультимедійний проектор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Соціальні мережі та Telegram.

Основні рекомендовані інформаційні джерела.

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Київ. 1996. 80 с.
2. Бобровник С. В. Правозастосовні акти: природа, сутність та місце в системі законодавства. Правова держава. Київ, 2019. Вип. 30. С. 35–43.
3. Гетьман Є.А. Нормотворча діяльність органів виконавчої влади в Україні: правовий зміст і проблемні питання [Текст] : монографія. Харків : Оберіг, 2014. 307 с.
4. Національна стратегія у сфері прав людини: Указ Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1192021-37537>
5. Онищук І.І. Техніка юридичного письма в нормативно-правових актах: монографія. 2-ге вид., стер. Харків : Право, 2019. 226 с.
6. Право в публічному управлінні: навчальний посібник /В. Баштанник, А. Новак, Є. Бородін [та ін.]; за заг. ред. В.В. Баштанника. Дніпро: ГРАНІ. 2018. 258с.
7. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. / За заг. ред. В. В. Баштанника. Херсон. 2020. 406 с.
8. Правозастосування : навч. посіб. / О. А. Назаренко та ін. / За заг. ред. С. Д. Гусарева. Київ : НАВС, ФОП Маслаков, 2020. 160 с.
9. Публічне управління як системне суспільне явище : підруч. / А. М. Михненко та ін. / За заг. ред. А. М. Михненка, Н. М. Грущинської. Київ : НАУ, 2019. 513 с.
10. 7. Публічне управління : навч. посіб. / А. В. Стасишин та ін. / За заг. ред. А. В. Стасишина Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 459 с.
11. Рибалко В. Запобігання правозастосовним помилкам у тлумаченні оцінних понять. В. Рибалко // Вісник Національної академії прокуратури України. 2018. № 2. С. 24–34. : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnaru_2018_2_4
12. Розказов А.Г. Право в публічному управлінні. Навчальний посібник. Старобільськ.: Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка», 2018. 146с.
13. Романюк Я. М. Загальні підходи до розуміння стадій правозастосування у цивільному судочинстві. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2017. № 1. С. 39-43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmj_u_2017_1_15
14. Сучасний конституціоналізм: проблеми теорії та практики: матеріали наукового семінару (22 червня 2018 р.) / упор. А. І. Годяк. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 255 с

Ресурси:

1. Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія. URL: <http://ials.sas.ac.uk/library/eservice/elibrary.htm>
2. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua>
3. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: <http://www.library.ukma.edu.ua>
4. Національна академія внутрішніх справ. URL: <http://www.naiu.kiev.ua>
5. Національна бібліотека Білорусі. URL: <http://www.nlb.by/portal/page/portal/index?lang=ru>
6. Національна бібліотека Німеччини. URL: http://www.dnb.de/DE/Home/home_node.html
7. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
8. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <http://www.nplu.org>
9. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>
10. Центр політико-правових реформ. URL: <http://pravo.org.ua>
11. Юридична бібліотека Школи права Єльського університету. URL: <http://library.law.yale.edu>

Політики курсу

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин навчання може відбуватись у дистанційному режимі.

Лекції проводяться у формі активної бесіди з елементами дискусії, розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку науково-педагогічного працівника. Під час лекційних занять важливою умовою їх ефективності є активна участь здобувачів вищої освіти в обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Під час *семінарських занять*, що проводяться у формі міні-дискусій, опитування, заслуховування та аналізу тематичних доповідей і рефератів тощо, відбувається більш детальне обговорення теоретичних положень заняття та закріплення знань, отриманих здобувачами ступеня вищої освіти під час лекцій.

Вимоги до організації *самостійної роботи* здобувачів вищої освіти визначаються робочими навчальними програмами дисципліни. Основними завданнями самостійної роботи здобувачів вищої освіти є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел, підготовка і безумовне виконання поточних завдань.

Плани лекційних та семінарських занять, завдання для самостійної роботи, джерела, система оцінювання знань подані у відповідних методичних

вказівках. Їх можна переглянути на Веб-сайті НАВС у розділах «Кафедра теорії держави та права», «Дистанційні курси».

Пропущені заняття та незадовільні оцінки (академічна заборгованість) відпрацьовуються під час консультацій викладачів кафедри. Академічна заборгованість має бути ліквідована до проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Консультативну допомогу здобувачі ступеня вищої освіти магістра можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри теорії держави та права (за затвердженим графіком проведення консультацій) або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою **k001@naiau.kiev.ua**

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ.

Система оцінювання результатів навчання

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)		Підсумковий контроль: залік	Підсумкова кількість балів
<i>max 60%</i>		<i>max 40%</i>	<i>max 100%</i>
Тема 1., Тема 2., ... Тема 4.	Самостійна робота	Залік	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Критерії оцінювання результатів навчання

Усний виступ та виконання письмового завдання,	Критерії оцінювання
--	---------------------

тестування	
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив від 90% тестових завдань.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 75–90% тестових завдань.
3	У цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60–75% тестових завдань.
2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив до 60% тестових завдань.

Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Нормативним підґрунтям встановлення рейтингу компетентності є Закон України «Про вищу освіту». Відповідно до статті 50 Закону України «Про вищу освіту» формами організації освітнього процесу є:

1) навчальні заняття; 2) самостійна робота; 3) практична підготовка; 4) контрольні заходи.

Вищий навчальний заклад на підставі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми за кожною спеціальністю розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується керівником вищого навчального закладу (п.4 статті 10 ЗУ «Про вищу освіту»).

За рекомендацією МОН України розподіл балів з яких формується рейтинг компетентності здобувача вищої освіти відбувається між поточним контролем (60 балів) та підсумковим контролем (40 балів).

Рейтинг компетентності (слухачів, студентів) НАВС з навчальної дисципліни.

Рейтинг компетентності (слухачів, студентів) з навчальної дисципліни, що забезпечуються кафедрою включає *рейтинг компетентності з навчальної роботи* (аудиторна робота та самостійна робота) та *рейтинг компетентності з підсумкового контролю* (контрольні заходи). Що відповідає пропорції за 100-бальною шкалою: максимальний рейтинг з навчальної роботи – 60 балів (мінімальний 30 балів), максимальний рейтинг з підсумкового контролю – 40 балів. Якщо (слухач, студент) не зміг отримати мінімальної кількості балів з навчальної роботи (30 балів) або його загальний рейтинг компетентності складає менше 60 балів він вважається таким, що має академічну заборгованість.

Якщо (слухач, студент) виявляє бажання займатися науковою роботою то йому додатково до підсумкового рейтингу компетентності з дисципліни можуть бути зараховані *бали наукової роботи*. У разі зарахування додаткових балів за результатами наукової роботи загальний рейтинг компетентності (слухач, студент) НАВС з навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів¹.

Рейтинг з навчальної роботи (слухач, студент) НАВС

Відповідно до структури навчального плану навчальна робота складається з *аудиторної роботи* (лекційні, лабораторні, практичні, семінарські заняття) та *самостійної роботи*.

Оцінювання компетентності з навчальної роботи (слухач, студент) з дисциплін, що забезпечуються кафедрою здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 2 до 5. Важливо пам'ятати, що бали це не число, що отримуються в результаті вимірювань і обчислень, а приписане оціночне судження. Виставляючи бали, науково-педагогічний працівник має їх обґрунтувати, керуючись логікою та існуючими критеріями (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика оцінювання рівня компетентності здобувача вищої освіти

Бали	Вид рівня компетентності	Критерій оцінювання компетентності
------	--------------------------	------------------------------------

¹ Тобто даний рейтинг є додатковим і у разі перевищення 100 бальної шкали зменшується на ту кількість балів які її перевищують. Наприклад, *рейтинг компетентності з навчальної роботи* (аудиторна робота та самостійна робота) – 55 балів, *рейтинг компетентності з підсумкового контролю* (контрольні заходи) – 35 балів, *рейтингові бали за наукову роботу* – 20 балів, сума 55+35+20=110, *загальний рейтинг компетентності* курсант (слухач, студент)а 100 балів.

2	Рецептивно-продуктивний	Незадовільний	У (слухач, студент) <i>відсутні знання</i> навчального матеріалу або він відмовляється від відповіді.
		Низький	(слухач, студент) має <i>фрагментарні знання</i> , що базуються на попередньому досвіді. Не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст. Не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
		Мінімальний	(слухач, студент) має <i>безсистемні знання</i> , допускає формально-логічні помилки при формулюванні понять, класифікаційних критеріїв та їхньому тлумаченні. Хаотично і невпевнено викладає матеріал, не здатен відділяти головне від другорядного, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
3	Репродуктивний	Достатній	(слухач, студент) має <i>базові знання</i> з навчальної дисципліни. Формулює юридичні поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Може виокремити ознаки явища та їх охарактеризувати (риси, властивості, аспекти). Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. Не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності при використанні знань для вирішення практичних завдань.
4	Конструктивно-варіативний	Добрий	(слухач, студент) має <i>ґрунтовні знання</i> навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямах впливу на інші явища). Може навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на нормативно-правові акти та наведенням прикладів. При відтворенні знань застосовує продуктивний тип мислення.

5	Творчий	Відмінний	<p>рівень компетентності. (слухач, студент) має <i>системні знання</i> глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Може навести особливості інтерпретації правових явищ в різних теоріях, загальне та відмінне в різних позиціях вчених, як в національному так і в міжнародному та європейському праві (в межах часу, предмету, простору). Здатен обґрунтувати перспективи розвитку правових явищ в Україні. Відповідь надається на основі знань державних програм, концепцій, проектів нормативно-правових актів, а також наукових досліджень вітчизняних та закордонних вчених. Даний рівень компетентності передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. При відтворенні знань застосовує евристичний тип мислення.</p>
---	---------	-----------	--

Рейтинг компетентності з навчальної роботи (слухач, студент) визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу (слухач, студент) отриманого на семінарських та практичних заняттях з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом опанування навчальної дисципліни помноженого на коефіцієнт K_1 ($K_1=60:5=12$) з округленням результату до цілого числа.

Середньоарифметичний бал (слухач, студент) визначається шляхом додавання усіх балів отриманих на семінарських та практичних заняттях з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом опанування навчальної дисципліни поділених на кількість відповідей (слухач, студент) з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5)². **При визначенні середньоарифметичного балу (слухач, студент) необхідною умовою його зарахування є те, що відповідні бали мають бути отриманні (слухач, студент) не менше як на 50% занять з навчальної роботи. У разі не виконання зазначеної умови або коли середньоарифметичний бал (слухач, студент) менший 2,5 (слухач, студент) вважається таким, що має академічну заборгованість і не допускається до підсумкового контролю.**

Рейтинг з підсумкового контролю (слухача, студента)

Відповідно до навчального плану *підсумковий* контроль з навчальних дисциплін, що забезпечуються кафедрою передбачений у формі екзамену.

Екзамен із перевірки компетентності з навчальних дисциплін, що забезпечуються кафедрою складається письмово або усно за білетами

² Наприклад, з дисципліни навчальним планом передбачено 5 семінарських та практичних занять. Для того щоб не мати академічної заборгованості курсант (слухач, студент) має відповідати більше ніж на 50% занять тобто на 3 парах. Отже, виконуючи зазначену вимогу він працював на першому занятті і отримав 3 бали, на другому занятті він не підготувався і отримав 2 балів (які в подальшому пересклав на 4), на третьому занятті курсант (слухач, студент) був відсутній отримав 0 яку в подальшому пересклав на 3 бали, на останньому – 4 бали. Середньоарифметичний бал складає загальна сума балів поділена на кількість оцінок $(3+4+3+4):4=3,5$. Відповідно рейтинг компетентності з навчальної роботи курсанта (слухача, студента) буде $3,5 \times 12 = 42$.

підсумкового контролю які пропонуються (студенту). Максимальна кількість балів з підсумкового контролю (слухачів, студентів) становить 40 балів. Кількість білетів підсумкового контролю має перевищувати кількість (слухачів, студентів) у навчальній групі не менше ніж на 5 одиниць.

Білет підсумкового контролю мають складатися з теоретичних і практичних питань. Білет підсумкового контролю мають відповідати таким вимогам:

– кожне питання бажано розпочинати словами: обґрунтувати..., проаналізувати..., дати оцінку..., довести... тощо, щоб забезпечити перевірку вміння здобувачів вищої освіти використовувати набуті знання для вирішення практично спрямованих завдань;

– складність білетів має бути приблизно однаковою і дозволяти (слухач, студент)у за час, відведений для відповіді, глибоко та повно розкрити зміст усіх питань;

– при формулюванні завдань (питань) необхідно використовувати поняття, терміни, назви, позначення тощо відповідно до програми навчальної дисципліни.

Кількість питань в білеті підсумкового контролю з навчальних дисциплін визначається кафедрою з урахуванням специфіки дисципліни³.

Оцінювання компетентності (слухач, студент) під час підсумкового контролю здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне питання. Виставляючи рівень компетентності, науково-педагогічний працівник має його обґрунтувати, керуючись логікою та існуючими критеріями (табл. 1).

Рейтинг компетентності з підсумкового контролю (слухач, студент) визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу (слухач, студент) отриманого за кожне питання білету підсумкового контролю помножене на коефіцієнт K_2 ($K_2=40:5=8$) з округленням результату до цілого числа.

Середньоарифметичний бал (слухач, студент) з підсумкового контролю визначається шляхом додавання усіх балів отриманих за кожне питання білету підсумкового контролю поділених на кількість питань білету з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5)⁴.

Рейтинг наукової роботи (слухач, студент)

За результатами семестрової наукової роботи (слухача, студента) його рейтинг компетентності з дисципліни може бути підвищений з урахуванням рівнів результативності такої роботи.

³ Наприклад, два теоретичних питання, одне практичне, одне питання з переліку питань що виноситься на самостійну роботу.

⁴ Наприклад, курсант (слухач, студент) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 3 бали, за друге 4 бали, за третє 5 балів, за четверте 3 бали. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання екзамену буде $((3+4+5+3) \div 4) \times 8 = 30$. Або інший приклад, курсант (слухач, студент) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 3 бали, за друге 4 бали, за третє 5 балів. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання екзамену буде $((3+4+5) \div 3) \times 8 = 32$. Або ще приклад, курсант (слухач, студент) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 4 бали, за друге 5 балів. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання екзамену буде $((4+5) \div 2) \times 8 = 36$.

Рейтингові бали за наукову роботу (слухачів, студентів) нараховуються з урахуванням рівнів результативності цієї роботи. Відповідні значення рівнів та додаткові бали визначаються згідно з таблицею (табл. 2).

Таблиця 2

**Характеристика оцінювання рівня творчих досягнень
(слухача, студента)**

Результати творчої роботи а (слухача, студента)	Рівень результативності та додаткові бали
Стаття у факультетському (інститутському) збірнику, призове місце на конкурсі наукових робіт факультету (інституту), приз за експонат на виставці робіт, доповідь на факультетській (інститутській) науковій конференції та ін.	I рівень, факультетський (інститутський) – 5 балів
Ті ж досягнення на заходах академічного рівня, прийняття до розгляду заявки на патент та ін.	II рівень, академічний – 10 балів
Ті ж досягнення на заходах міжвузівського рівня чи МОН, МВС декілька досягнень II рівня, участь у республіканських виставках, національних олімпіадах, отримання державного патенту, заявка на закордонне патентування.	III рівень, міністерський, міжвузівський – 15 балів
Статті в міжнародних збірниках та журналах, доповіді на міжнародних конференціях і семінарах, участь у міжнародних олімпіадах, конкурсах та виставках, отримання закордонного патенту.	IV рівень, міжнародний – 20 балів

Розробники:

Валерій ВЛАСЕНКО**Юрій КРИВИЦЬКИЙ**

Силабус схвалено на засіданні кафедри теорії держави та права НАВС
протокол від 29.07.2021 року № 1

Завідувач кафедри

Максим ПЕНДЮРА